

**Reactie op voordracht van de gemeente Gouda voor het Koploperproject.
4 november 2018**

De GAB ondersteunt de Koploperaanvraag van Gouda zeer, en zien dit als een kans tot verbetering. We steunen de aanvraag alleen als dit tot verbetering van de onafhankelijke clientondersteuning zal leiden op onderstaande punten.

N.B. 1: de Goudse adviesraad voor mensen met een beperking (GAB) belicht de aanvraag vanuit het perspectief van mensen met een beperking.

N.B.2: de aanvraag is ingediend door de Gemeente Gouda, de Coöperatie 0-100+, MEE en KernKracht. De Coöperatie 0-100+ staat gelijk aan het sociaal team, die de indicaties stelt. MEE en KernKracht zijn werkzaam binnen het sociaal team en bieden onafhankelijke clientondersteuning. Hierbij valt op dat bij de aanvraag nog geen recht wordt gedaan aan het principe "nothing without us about us". De aanvragende organisaties zijn zorgaanbieders en vertegenwoordigende organisaties, en zijn niet zelf de ervaringsdeskundigen.

Motivatie:

De GAB vindt onafhankelijke clientondersteuning, mits deze voldoet aan criteria van onafhankelijkheid en deskundigheid, een randvoorwaarde voor een goede invulling van het beleid op het gebied van het sociaal domein.

Op dit moment voldoet het aanbod van clientondersteuning in Gouda nog niet aan de basisvereisten daarvoor.

Pas sinds 1 januari 2018 is onafhankelijke clientondersteuning voor mensen met een beperking ingekocht bij MEE. Daarvoor was het een taak van het sociaal team ofwel de Coöperatie 0-100+, die de indicaties doet voor maatschappelijke ondersteuning. Daarmee was volgens ons de onafhankelijkheid onvoldoende gewaarborgd.

Inkoop van de clientondersteuning bij MEE sinds 1 januari 2018 is een stap in de goede richting.

Hoewel het sinds 1 januari van dit jaar lijkt alsof de onafhankelijke clientondersteuning onafhankelijk is, omdat het uitgevoerd wordt door MEE, is het dit volgens ons nog niet. De clientondersteuning wordt door cliënten evenmin als onafhankelijk ervaren.

Hoewel de onafhankelijke cliëntenondersteuner niet op dezelfde locatie werkt als het sociaal team (dat is positief), werkt zij organisatorisch wel binnen het sociaal team, en wordt zij bekostigd uit het budget van het sociaal team. En het sociaal team moet werken binnen de subsidievoorwaarden en beleidskaders van de gemeente Gouda. De onafhankelijke positie

zou volgens ons veel beter geborgd zijn als de onafhankelijke cliëntenondersteuner helemaal buiten het sociaal team om gepositioneerd en bekostigd zou worden.

De GAB juicht het toe wanneer het Koploperproject ertoe bijdraagt dat de onafhankelijke clientondersteuning écht onafhankelijk wordt georganiseerd en kan opereren. Waarbij de voorwaarden voor onafhankelijkheid met elkaar geformuleerd en ingevuld worden.

Minimale criteria vanuit de GAB:

- geen onderdeel uitmaken van het sociaal team, en als enige leidraad de richtlijnen van de beroepscode van de beroepsvereniging te hanteren.

We adviseren de huidige invulling tegen het licht te houden. En de onafhankelijke clientondersteuning niet op basis van de huidige situatie door te ontwikkelen omdat deze niet onafhankelijk en deskundig is. De kans dat dit gebeurt is wel aanwezig, omdat er nog geen gemeenschappelijke consensus bestaat ten aanzien van de positionering van de onafhankelijke clientondersteuning. Een van de aanvragers van dit project is de Coöperatie 0-100+, en zij hebben de opdracht gekregen om de onafhankelijke clientondersteuning aan te bieden. Ook is de gemeente Gouda van mening dat de onafhankelijke clientondersteuning zoals die nu georganiseerd is binnen de coöperatie/het sociaal team, voldoet aan alle criteria en wettelijke voorschriften.

Anderzijds vinden wij het positief dat de indieners van deze aanvraag laten zien dat zij de onafhankelijke clientondersteuning in Gouda willen vernieuwen en versterken door middel van het Koploperproject, en biedt het een kans om tot een nieuw Gouds model voor OCO te komen.

Een ander probleem met de huidige onafhankelijke clientondersteuning is dat deze functie nog onbekend is bij zorgvragers, en ook professionals zoals huisartsen, zorgaanbieders, en andere instanties zijn niet goed op de hoogte van de mogelijkheid voor gratis onafhankelijke clientondersteuning voor hun patiënten/cliënten, en verwijzen daardoor ook nauwelijks naar hen door.

Daarom zou er een grootschalige publiciteitscampagne in Gouda nodig zijn om de bekendheid van de onafhankelijke clientondersteuning te vergroten. Hiervoor moet geld beschikbaar worden gesteld door de gemeente Gouda. Wij hopen dat het Koploperproject hiertoe bijdraagt.

Tot nu toe zijn de ervaringsdeskundigen niet betrokken geweest bij de ontwikkeling van de onafhankelijke clientondersteuning. Wij vinden het daarom belangrijk dat de lokale adviesraden bestaande uit mensen met een beperking zelf, betrokken worden bij de verdere vormgeving van de onafhankelijke clientondersteuning en bij de uitvoering van de koploeraanvraag. Dit betekent dat niet alleen de adviesraden sociaal domein betrokken worden, maar ook de Goudse adviesraad voor mensen met een beperking.

Ook vindt de GAB het belangrijk dat de onafhankelijke clientondersteuning niet alleen vormgegeven wordt binnen het sociaal domein maar ook voor andere levensgebieden kan worden ingeschakeld.

Opmerkingen bij de ingevulde ambities:

5) *Accent ligt op het versterken van de eigen regio en het eigen netwerk van de inwoner.* Het versterken van het eigen netwerk van de inwoner is beleid van de gemeente Gouda, de onafhankelijke clientondersteuning zou volgens eigen kaders moeten werken. Ook wordt dit criterium nergens genoemd, niet in de wet, niet in de handreiking, niet in het inspiratiedocument.

Met name de ambities zouden wat ons betreft aangescherpt kunnen worden met bovenstaande opmerkingen en aanvullingen.

Tot slot, ziet de GAB deze aanvraag voor het Koploperproject als een belangrijke kans om te laten zien hoe er binnen het sociaal domein gewerkt kan worden conform de basisbeginselen van het VN-verdrag handicap.